

Mäntsälä, 14.12.2021

Kirjallinen kysymys Keusoten alibudjetoinnista

Mäntsälän kunnanvaltuusto päätti 13.12.2021 taas kerran Keusoten lähettämästä, alkuperäiseen talousarvion ylittävstä lisälaskusta. Omassa kalvoilla täydennetyssä puheenvuorossani arvelin, että toistuvat lisälaskut ovat seurausta tavaksi tulleesta alibudjetoinnista.

Toin myös sille sen, että tavaksi tulleen menettelyn lain- ja tarkoituksenmukaisuus on vihdoinkin selvitettävä. Oman arvioni mukaan se on ristiriidassa sekä hyvän hallintotavan että kuntalain 110. pykälän ja julkisuuslain 6. pykälän kanssa.

Samalla on selvitettävä kunnanjohtajien neuvottelukunnan rooli budjetin valmistelussa. Omien laskelmieni mukaan kuntajohtajat ovat tietoisia alibudjetoinnista ja ovat myös omien kuntiensä budjeteissa varautuneet Keusoten budjetoimia kuluja suurempiin maksuosuuksiin.

Oheisilla kalvoilla täsmentämäni puutteet valmistelun julkisuudessa ovat ongelma Keusote-kuntien asukkaille, joilta kunnanjohtajien neuvottelukunnan muistiot on systemaattisesti salattu. Käytännössä, pitkien julkaisuviipeiden muodossa, ne salattu myös päättäjiltä.

Seurauksena tästä kaikesta on ollut tempoilevaa, ikään kuin jatkuvaan hätätilanteeseen perustuvaa päätöksentekoa, joka ei voi olla sen enempää kuntien kuin niiden perustaman sote-kuntayhtymän etu. Lupasin eilisessä kokouksessa toimittaa tästä ongelmasta kirjallisen kysymyksen kunnanhallitukselle.

Kysyn Mäntsälän kunnan omistajaohjauksesta vastaavalta kunnanhallitukselta, mikä on sen näkemys oheisilla kalvoilla esittämistäni ongelmista ja millaisiin korjaustoimiin se mahdollisesti aikoo ryhtyä läpinäkyvän ja lainmukaisen menettelyn vahvistamiseksi?

Erkki Laukkanen
Kunnanvaltuutettu (vas.)
Mäntsälä

Liite: Keusoten alibudjetointi? (14.12.2021)

Keusoten alibudjetointi?

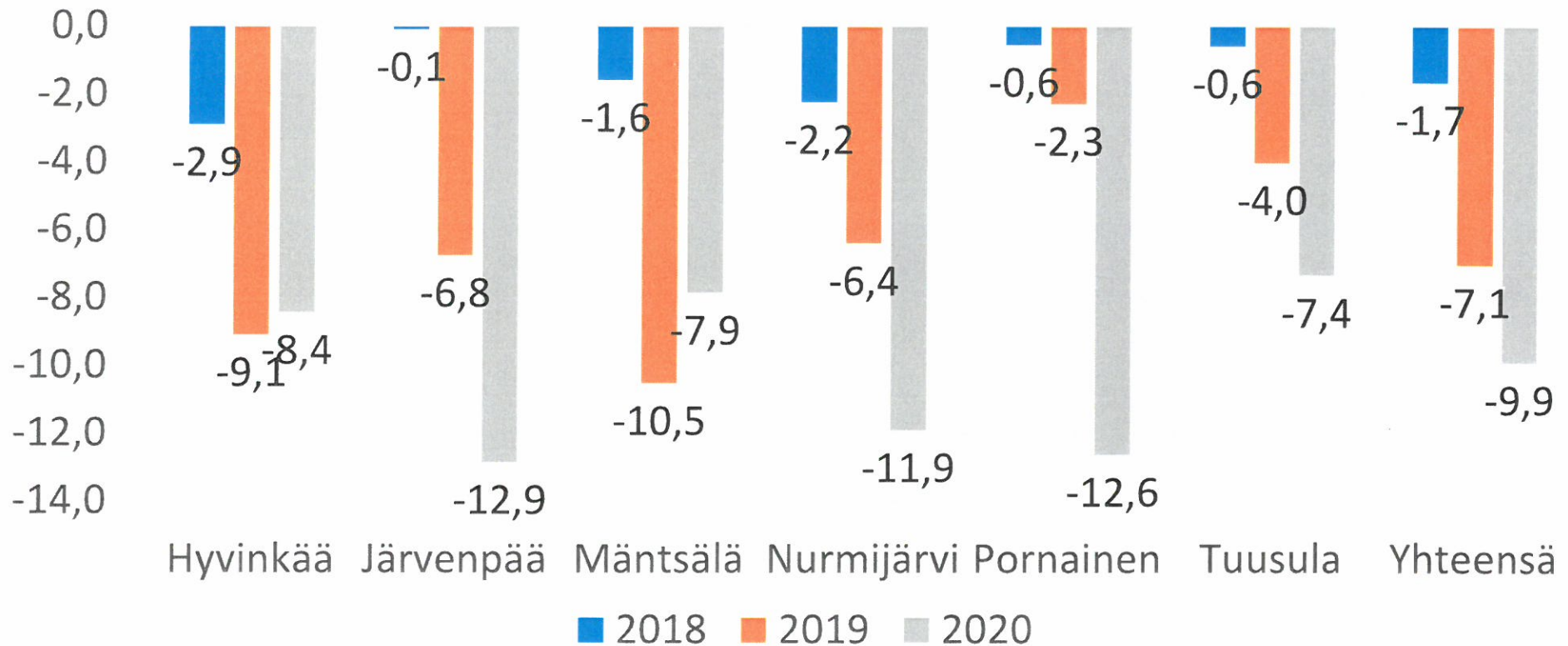
Erkki Laukkanen (vas.)

Mäntsälän kunnanvaltuusto 13.12.2022

Tavaksi tullut alibudjetointi

- Vuosina 2019, 2020 ja 2021 Keusoten budjettia on joulukuun puolivälissä korotettu, ja nyt esitetty korotettavaksi, lähes 30 miljoonalla eurolla.
- Ongelmaa on piiloteltu siten, että tilinpäätöstä on lopulta verrattu joulukuussa muutettuun talousarvioon, joka sekin on usein ylitetty.
- Menettely on johtanut jatkuvan hätätilan kaltaiseen asetelmaan, joka on ollut omiaan vaikeuttamaan rationaalista päätöksentekoa.
- Kuntalain 110 pykälän mukaan alibudjetointi on kielletty. Perusoikeuksien kannalta asiasta on lausunut eduskunnan oikeusasiamies vuonna 2015.
- Silti mm. Keusoten – se ei suinkaan ole ainoa alibudjetoija – kohdalla voi puhua tavaksi tulleesta menettelystä.
  - Dian 3 mukaan alibudjetointi näyttäisi ajan myötä lisääntyneen.
  - Dian 4 mukaan alijäämäistä budjettia ollaan synnyttämässä myös vuodelle 2022.

Keusoten budjettialijäämät 2018-2020, % alkuperäisestä talousarviosta

Huom.: Vertailua vaikeuttaa se, että vuoden 2020 lukuihin on olennaisesti vaikuttanut myös korona.

Kuntien maksuosuudet Keusoten ja sen kuntien talousarvioissa 2022, tuh. €

	Keusote	Kunta	ero	%
Hyvinkää	171075	173305	2230	1,3
Järvenpää	145001	149386	4385	3,0
Mäntsälä	70363	71494	1131	1,6
Nurmijärvi	131536	136504	4968	3,8
Pornainen	14171	14462	291	2,1
Tuusula	123623	126250	2627	2,1
KEUSOTE	655769	671401	15632	2,4

Kenen on vastuu?

- Muodollisesti budjetin valmistelee ja siitä päättää Keusote.
- Mutta valmisteluvaltaa on myös omistajia edustavalla kuntajohtajien neuvottelukunnalla, jonka tulokulmaan Keusoten esittelijällä on tapana viitata.
- Neuvottelukunta kokoontuu kuukausittain, mutta päättäjillä on pääsy vain sen valmistelutilanteen kannalta vanhentuneisiin muistioihin.
  - Keusoten entisessä extranetissä tuorein muistio oli noin vuoden vanha, päivätty 24.8.2020.
  - Extranetiä korvaavassa teamsissä tuorein muistio on noin 6 kk vanha, päivätty 8.6.2021.
- Kysymys, kenen on vastuu alibudjetoinnista, ei siten ole asiallisesti edes Keusoten päättäjien arvioitavissa. (Sama valmisteluvallan epämääräinen dualismi pätee toki myös muihin asioihin kuin budjetointiin.)
- Käsitykseni mukaan kuntajohtajien neuvottelukunnan muistioiden pitäisi olla myös yleisöjulkisia, julkisia kaikille (Julkisuuslaki 1999/621, 6 § 1m 4k).
- Miksi näin ei ole? Miksi vallankäytöstä on tehty näin salamyhkäistä?